

**PARTICIPAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE
LA ASIGURAREA SECURITĂȚII JUDEȚULUI**

**THE ROLE OF LOCAL PUBLIC ADMINISTRATION
IN ENSURING DISTRICT SECURITY**

*Decebal FAGĂDAU**

Rezumat: În contextul actual al preocupărilor pentru crearea unui mediu internațional de securitate sigur și stabil, în urma unor evenimente care au generat importante schimbări politice, sociale și economice, atât la nivel global, cât și la nivel regional, local și național, a fost necesar ca și România să-și reconsidere conceptul de securitate și modalitățile prin care aceasta își promovează interesele fundamentale, în condițiile evoluției sistemului de securitate european și euroatlantic.

Articolul subliniază importanța pe care o au organele administrației publice locale la realizarea unui climat de securitate potrivit atribuțiilor lor.

Cuvinte-cheie: securitate națională, regională și locală; administrație publică locală; atribuții funcționale; bună administrare; siguranța cetățeanului.

Abstract: In the current context characterized by constant endeavors for creating a stable and secure international environment, due to certain events that generated significant political, social and economic changes – both globally and regionally, locally, nationally – it was necessary for Romania to reconsider the concept of security and the ways through which it promotes its fundamental interests given the evolution of European and Euro-Atlantic security system. The article underlines the importance of local public administration bodies in achieving a climate of security according to their rights and duties.

Keywords: national, regional and local security; local public administration; functional duties; good governance; citizen's safety and security.

Introducere

Securitatea națională trebuie să răspundă nevoii și obligației de protecție legitimă împotriva riscurilor și amenințărilor ce pun în pericol drepturile și

* Primarul Orașului Constanța, Academia Națională de Informații (Colegiul Național de Informații)

libertățile fundamentale ale omului, valorile și interesele naționale vitale, bazele existenței statului român. Securitatea națională cuprinde următoarele domenii: securitatea publică; prevenirea și contracararea terorismului și a altor amenințări asimetrice; capacitatea de apărare; starea de legalitate; siguranța cetățeanului; protecția împotriva dezastrelor naturale, degradării condițiilor de viață și accidentelor industriale.¹

Participarea administrației publice locale la asigurarea securității județului se realizează prin măsuri adecvate de natură politică, economică, diplomatică, socială, juridică, educativă, administrativă și militară, prin activitatea de informații, contrainformații și securitate, precum și prin gestionarea eficientă a crizelor, în conformitate cu normele de conduită ale comunității europene și euroatlantice și prevederile dreptului internațional.

Administrația publică locală urmărește să asigure starea de normalitate democratică la care aspiră cetățenii județului pe baza eforturilor pentru deplina instaurare a legalității, făurirea prosperității economice, echilibrului social și stabilității politice. Securitatea județului se realizează în cadrul ordinii democratice prin exercitarea deplină a drepturilor și libertăților cetățenești; asumarea conștientă a responsabilităților; perfecționarea capacității de decizie și de acțiune a județului și vizează, totodată, securitatea energetică și alimentară, securitatea transporturilor și a infrastructurii, securitatea sănătății publice, securitatea sanitară, ecologică și culturală, securitatea financiară, informatică și informațională.

Constituția așează la temelia prosperității poporului român valori precum: democrația, libertatea, egalitatea și supremația legii; respectul pentru demnitatea omului, pentru drepturile și libertățile sale fundamentale; identitatea națională și responsabilitatea civică; pluralismul politic; proprietatea garantată și economia de piață; pacea și cooperarea internațională; dialogul și comunicarea dintre civilizații și nu în ultimul rând solidaritatea cu națiunile democratice.

Pentru asigurarea securității și prosperității cetățenilor județului se impune eficiența administrației publice locale, administrație care are un rol esențial în punerea în practică a securității interne componentă a strategiei de securitate.

Gradul de noutate al acestui articol constă în încercarea de a arăta importanța administrației publice locale în punerea în practică a strategiei de securitate și urmărește răspunsurile la următoarele întrebări: ce reprezintă administrația publică și principiile de organizare și funcționare ale administrației publice locale; autoritățile deliberative ale administrației publice locale, în speță consiliul local și consiliul județean; autoritățile executive ale administrației publice locale, în speță

¹ *Strategia națională de apărare a țării 2015-2019* <http://www.presidency.ro/static/-Strategia%20Nationala%20de%20Aparare%20a%20Tarii.pdf>

primarul și președintele consiliului județean; rolul administrației publice locale în punerea în practică a strategiei de securitate

Au fost utilizate în acest scop diverse surse bibliografice ce se regăsesc în bibliografie, fiind aduse în discuție opiniile, părerile și punctele de vedere ale mai multor specialiști, surse precum Internetul, mass-media, și nu în ultimul rând legislația specifică administrației publice locale.

Principiile de organizare și funcționare a administrației locale

În conformitate cu prevederile art.2 din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată modificată și completată, care reia parțial textul art.120 din Constituția României, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Aplicarea acestor principii nu poate aduce atingere caracterului de stat național, unitar și indivizibil al României.

Principiul autonomiei locale, sau principiul liberei administrări, cum mai este denumit în dreptul comparat², este consacrat în primul rând de Constituția României, revizuită în 2003, în art.120 alin.1.

În considerarea dispozițiilor Cartei europene a autonomiei locale, conform căroră - Principiul autonomiei locale trebuie să fie recunoscut în legislația internă și pe cât posibil, în Constituție (art. 2 - Fundamentarea constituțională și legală a autonomiei locale), Constituția se rezumă doar la proclamarea principiului, lăsând în seama legii organice reglementarea formelor concrete de realizare a acestuia.

Legea organică de care face vorbire Constituția rămâne, în măsura în care nu contravine dispozițiilor actului fundamental astfel cum a fost revizuit, Legea nr.215/2001. Principiul de rang constituțional al autonomiei locale este strâns legat de principiul descentralizării, de asemenea consacrat de Constituție.

Prin autonomie locală se înțelege, în viziunea legiuitorului organic, dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice. Colectivitatea locală înglobează totalitatea locuitorilor din unitatea administrativ teritorială, precizare necesară dacă se dorește înțelegerea mecanismelor de exercitare a dreptului la autonomie locală.

Astfel, dreptul la autonomie locală aparține colectivității locale, însă nu poate fi exercitat de aceasta în mod direct, ci doar prin reprezentanți.³

² Jean -Marie Auby, Jean -Bernard Auby, *Institutions administratives, 7e edition*, Editions Dalloz, 1996, p.109.

Autonomia locală implică atât un drept, cât și abilitatea, capacitatea autorităților administrațiilor publice locale de a gestiona treburile publice locale. Autoritățile publice locale vor exercita acest drept în raport cu alte autorități publice, care trebuie să-l respecte și să se abțină de la a-i aduce atingere prin norme juridice inferioare legii, dar și în raport cu colectivitatea locală, care nu poate lua în propriile mâini decizia la nivel local, ci trebuie să respecte principiul democrației reprezentative, principiu reliefat și de această dispoziție legală.

În ceea ce privește capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a gestiona treburile publice locale, din practica administrativă se poate observa că aceasta există în măsură corespunzătoare doar la nivelul județelor, municipiilor și orașelor, lipsind cu desăvârșire sau fiind destul de slabă la nivelul comunelor. Astfel, la nivelul majorității covârșitoare a comunelor nu se poate vorbi de o capacitate a autorităților locale de a face față presiunilor centralizatoare de orice fel - economice, politice, administrative, prin utilizarea autonomiei locale conferită prin lege.

De asemenea, în condițiile în care autonomia locală nu este suficientă sau nu este exercitată de către cei îndreptățiți, se asistă la probleme privind traseismul politic, sancționarea primarilor și consilierilor care își schimbă formațiunea politică în timpul mandatului de ales local.

Legea statuează că autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exercitată pe baza și în limitele prevăzute de lege.

Reducerea componentelor autonomiei numai la aspecte financiare și administrative are semnificația excluderii din conținutul acestui concept a autonomiei politice, interzisă de Constituție care declară statul român stat unitar și indivizibil. Importanța acordată autonomiei financiare a colectivităților locale în ansamblul mijloacelor de realizare a autonomiei administrative reiese și din coroborarea art.4 din Legea nr.215/2001 (autonomia este numai financiară și administrativă) cu art.7 alin.3, din aceeași lege care consacră dreptul colectivităților locale la resurse suficiente în cadrul procesului de descentralizare, și cu art. 9 tot din legea invocată anterior care proclamă principiul proporționalității între atribuțiile legale și resursele financiare alocate pentru exercitarea lor.

Astfel, autoritățile administrației publice centrale nu pot stabili sau impune nici un fel de responsabilități autorităților administrației publice locale în procesul de descentralizare a unor servicii publice ori al creării de noi servicii publice, fără asigurarea mijloacelor financiare corespunzătoare pentru realizarea respectivelor responsabilități.

³ Antonie Iorgovan, *Tratat de drept administrativ*, București, Editura All Beck, 2002, p. 264.

De asemenea, în scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile administrației publice locale au dreptul să instituie și să perceapă impozite și taxe locale, să elaboreze și să aprobe bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, în condițiile legii.

Autonomia locală privește organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz și conferă autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor care sunt date în mod expres în competența altor autorități publice. Autoritățile administrației publice locale exercită, în condițiile legii, competențe exclusive, competențe partajate și competențe delegate.

Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale din comune, orașe și municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean se bazează pe principiile autonomiei, legalității, responsabilității, cooperării și solidarității în rezolvarea problemelor întregului județ. În relațiile dintre autoritățile administrației publice locale și consiliul județean, pe de o parte, precum și între consiliul local și primar, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare.

Principiul descentralizării se referă la organizarea administrației publice în general, și, pe de o parte, evocă existența colectivităților locale autonome (descentralizarea teritorială), iar pe de altă parte denotă tendința statului modern de renunțare treptată la prestarea serviciilor publice în regim centralizat, în favoarea înființării stabilimentelor publice, sau a prestării lor de către persoane private – stabilimentele de utilitate publică (descentralizarea funcțională, tehnică sau pe servicii).

Descentralizarea teritorială implică existența autonomiei locale, prin urmare se poate afirma că descentralizarea este un sistem de organizare administrativă iar autonomia locală este un drept al colectivităților locale, desprins și decurgând tocmai din principiul descentralizării. Descentralizarea serviciilor publice constă, în fapt, în recunoașterea unei anumite autonomii și acordarea personalității juridice unor instituții sau servicii publice organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale.⁴

La baza acestor concepte stă ideea conform căreia cei administrați, care formează colectivitatea locală, sunt legați între ei prin interese comune și, de aceea, afacerile locale vor fi mai bine administrate de la acest nivel, local, de către reprezentanții aleși ai colectivității locale.

⁴ Corneliu Manda, *Drept administrativ, Tratat elementar, ediția a IV-a*, București, Editura Lumina Lex, , 2007, p.202.

Descentralizarea pe servicii este caracterizată ca acel procedeu prin care un singur serviciu public este scos fie din competența autorităților centrale, fie din competența autorităților locale și este organizat în mod autonom.

Deconcentrarea serviciilor publice este, alături de descentralizarea acestora, un sistem de organizare administrativă adoptat în sistemul nostru de drept, precum și în alte sisteme de drept, cum este cel francez.

Deconcentrarea presupune acordarea structurilor teritoriale ale statului a unor puteri publice pentru a fi exercitate în numele statului, însă la nivel teritorial, fiind prin urmare o variantă a centralizării.

Serviciile publice din unitățile administrativ teritoriale, indiferent că este vorba de extensii ale serviciilor prestate de către autorități centrale sau de servicii exclusiv locale, vor putea fi organizate fie pe bază de descentralizare, fie pe bază de deconcentrare. Descentralizarea este aplicabilă ca principiu general de organizare și funcționare a administrației publice locale, pe când deconcentrarea, ca modalitate expres prevăzută de actul fundamental pentru organizarea serviciilor publice teritoriale.

Principiile pe baza cărora se desfășoară procesul de descentralizare sunt stipulate de art. 3 din Legea nr.195/2006 privind descentralizarea, respectiv: principiul subsidiarității, care constă în exercitarea competențelor de către autoritatea administrației publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și care dispune de capacitate administrativă necesară; principiul asigurării resurselor corespunzătoare competențelor transferate; principiul responsabilității autorităților administrației publice locale în raport cu competențele ce le revin, care impune obligativitatea realizării standardelor de calitate în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică; principiul asigurării unui proces de descentralizare stabil, predictibil, bazat pe criterii și reguli obiective, care să nu constrângă activitatea autorităților administrației publice locale sau să limiteze autonomia locală financiară; principiul echității, care implică asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile publice și de utilitate publică; principiul constrângerii bugetare, care interzice utilizarea de către autoritățile administrației publice centrale a transferurilor speciale sau a subvențiilor pentru acoperirea deficitelor finale ale bugetelor locale.

Principiul legalității. Legalitatea înseamnă respectarea cu strictețe a unei norme de drept. La starea de legalitate se ajunge fie prin respectarea unei dispoziții legale de bunăvoie, fie prin aplicarea silită a legii de către forța de constrângere a puterii publice. Legalitatea presupune respectarea, în activitatea administrației publice locale, a Constituției, legilor și celorlalte acte normative sau individuale cu forță juridică superioară.

Actul administrativ, principala formă de activitate a administrației publice, trebuie să fie întotdeauna conform cu - legea, prin acest termen înțelegându-se normele juridice cuprinse în acte juridice cu forță superioară, nu doar legea propriu zisă, ca act de voință al Parlamentului.

Autoritățile administrației publice sunt puse în situația de a interpreta anumite acte normative atunci când fac aplicarea lor, iar interpretarea trebuie să fie conformă cu legea. Problema care se ridică este riscul interpretării unei norme legale în mod greșit, cu bună credință. Nu există un sistem eficient de interpretare unitară a actelor normative: o dispoziție legală poate fi interpretată într-un fel de unele autorități administrative și în alt fel de altele, iar soluția de interpretare este oferită de Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă, cu dilema riscului modificării și completării ulterioare, conform căreia interpretarea dată de cel care aplică norma (interpretarea administrativă) este valabilă dacă este făcută cu bună credință până la momentul când intervine o interpretare oficială din partea emitentului sau a altui organ competent.

Principiul legalității ca unul din principiile organizării administrației publice locale se manifestă în tot ce ține de aceasta. Astfel, alegerea, constituirea, compunerea, organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale, controlul legalității activității lor trebuie să fie în stricta conformitate, în primul rând, cu prevederile Constituției, ale legilor și ale celorlalte acte normative bazate pe lege. Nerespectarea acestui principiu atrage după sine răspunderea juridică prevăzută de lege și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare.

Principiul eligibilității autorităților administrației publice locale presupune alegerea directă sau indirectă, însă cu respectarea principiilor democrației reprezentative a autorităților locale. Legea română prevede alegerea directă atât a consiliului local sau consiliului județean, cât și a Primarului și alegerea indirectă a Președintelui consiliului județean.

Democrația reprezentativă presupune rezolvarea treburilor publice locale de către autoritățile administrației publice locale alese, și nu de către cetățeni, prin referendum. Prin urmare, referendumul poate fi în principiu doar consultativ, nu și decizional⁵, iar autoritățile locale nu pot recurge la el pentru rezolvarea unor aspecte sensibile, pentru care nu vor să-și asume răspunderea.

Principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit se referă la faptul că democrația reprezentativă la nivel local implică doar consultarea cetățenilor în privința afacerilor publice locale, nu și transformarea lor în decidenți pe plan local, cu excepția câtorva situații strict determinate prin lege, când principiul comportă excepții.

⁵ Jean -Marie Auby, Jean -Bernard Auby, *Ibidem*, p.108.

Problemele de interes deosebit din unitățile administrativ-teritoriale și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor pot fi supuse, în condițiile legii, aprobării locuitorilor, prin referendum local. Referendumul local se poate organiza în toate satele și localitățile componente ale comunei sau orașului ori numai în unele dintre acestea. În cazul referendumului la nivel județean, acesta se poate desfășura în toate comunele și orașele din județ ori numai în unele dintre acestea, care sunt direct interesate. De regulă, referendumul are un caracter consultativ, de aceea rezultatul său nu este obligatoriu ci doar orientativ. Problemele supuse referendumului local se stabilesc de consiliile locale sau județene, după caz, la propunerea primarului, respectiv a președintelui consiliului județean.

Principiul trebuie privit ca o obligație a autorităților locale competente de recurge la această formă de transparență administrativă atunci când se pune problema luării unor decizii de importanță deosebită la nivel local, în numele colectivității locale și care sunt susceptibile de a avea un impact semnificativ asupra respectivei colectivități.

Principiul subsidiarității în conformitate cu prevederile art.3 din Legea nr.195/2006 privind descentralizarea, constă în exercitarea competențelor de către autoritatea administrației publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și care dispune de capacitate administrativă necesară. Atribuirea unei responsabilități unei alte autorități trebuie să țină cont de amploarea și de natura sarcinii și de exigențele de eficacitate și de economie.

Legea administrației publice locale conține doar prevederi de principiu privind dezvoltarea regională, prin precizarea dreptului unităților administrativ-teritoriale de a încheia între ele acorduri și pot participa, inclusiv prin alocare de fonduri, la inițierea și la realizarea unor programe de dezvoltare zonală sau regională, în baza hotărârilor adoptate de consiliile locale ori județene, după caz, în condițiile legii.

Problematica dezvoltării regionale este abordată de o manieră mai extinsă în Legea dezvoltării regionale nr.315/2004, care, însă, conferă doar consiliilor județene posibilitatea de a constitui regiuni de dezvoltare. Regiunile de dezvoltare au fost constituite în România în scopul asigurării creșterii economice și a dezvoltării sociale echilibrate, îmbunătățirii competitivității internaționale a României și a reducerii decalajelor economice existente față de statele membre ale Uniunii Europene. Prin reducerea acestor decalaje economice și sociale, se stabilesc condițiile favorabile pentru România de a participa ca partener egal la schimbul de valori economico sociale comunitare.

Art.2 alin.2 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată, modificată și completată conține o precizare de maximă importanță și anume, se arată că aplicarea principiilor autonomiei locale, descentralizării

serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și consultării cetățenilor în probleme de interes deosebit nu pot aduce atingere caracterului de stat național unitar al României. În statul unitar, autoritățile centrale sunt interesate de rezolvarea interesului local cât și a celui național, de crearea unor raporturi normale de colaborare între autoritățile administrației publice centrale și locale.

Ca atare, aplicarea în practică a acestor principii și în special a autonomiei locale și descentralizării pe servicii, este subordonată ideii unității statului român.

Autoritățile administrației publice locale

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în comune, orașe și municipii sunt consiliile locale, comunale, orășenești și municipale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

În fiecare județ se constituie un consiliu județean, ca autoritate a administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean, ce este condus de președinte.

Aleșii locali sunt primarul, consilierii locali, președintele consiliului județean și consilierii județeni. În asigurarea liberului exercițiu al mandatului lor, aceștia îndeplinesc o funcție de autoritate publică, beneficiind de dispozițiile legii penale cu privire la persoanele care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității de stat. Consiliile locale și primarii se aleg în condițiile prevăzute de legislația specifică în speță Legea nr.67/2004, actualizată în 2012 pentru alegerea autorităților administrației publice locale modificată și completată, și funcționează ca autorități ale administrației publice locale care rezolvă treburile publice din comune, orașe și municipii în condițiile legii.

Așa cum am precizat anterior în fiecare județ se constituie un consiliu județean, ca autoritate a administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orășenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Consiliul județean este ales în condițiile Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale modificată și completată, urmând ca la următoarele alegeri locale alegerea acestuia să se facă în mod indirect (de către consilierii județeni din rândul acestora).

Mandatul primarului, consilierului local, respectiv al președintelui consiliului județean și al consilierului județean este de 4 ani. Mandatul se exercită în condițiile legii. Consiliul local sau consiliul județean, primarul, precum și președintele consiliului județean ales în cursul unui mandat, ca urmare a dizolvării consiliului local sau județean, respectiv a vacanței postului de primar sau de președinte al consiliului județean, încheie mandatul precedentei autorități a administrației

publice locale. Consiliul local sau consiliul județean, precum și primarul sau președintele consiliului județean, aleși în urma organizării unor noi unități administrativ-teritoriale sau în urma dizolvării unor consilii, respectiv vacanțării unor posturi de primari sau de președinți ai consiliilor județene, își exercită mandatul numai până la organizarea următoarelor alegeri locale.

Autoritățile deliberative ale administrației publice locale

Consiliile locale sunt compuse din consilieri locali aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de Legea nr.67/2004, actualizată în 2012 pentru alegerea autorităților administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare. Numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de populația comunei, orașului sau municipiului raportată de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în curs sau, după caz, la data de 1 iulie a anului care precedă alegerile. În consecință, un consiliu local poate avea între 9 și 31 de consilieri, iar Consiliul General al Municipiului București este compus din 55 de consilieri.⁶

Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități publice, locale sau centrale. Consiliul local exercită atribuții așa cum sunt prevăzute de art.38, alin.2 din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale republicată, modificată și completată dintre care sunt enumerate câteva care au legătură cu securitatea județului:

- dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului: aprobarea, la propunerea primarului a bugetului local, virărilor de credite, modulul de utilizare a rezervei bugetare și contului de încheiere a exercițiului bugetar; contractarea și/sau garantarea împrumuturilor; stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii; aprobarea documentațiilor tehnicoeconomice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii; aprobarea strategiilor privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ teritoriale; asigurarea realizării lucrărilor și luarea măsurilor necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor;

- administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului; darea în administrare, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate publică a comunei, orașului sau municipiului, după caz, precum și a

⁶ Conf. dr. Dacian Dragoș, Asist. drd. Ana Ranta - *Elemente de drept administrativ* - București, Editura Universitară, Suport de curs an universitar 2011/2012, p. 19.

serviciilor publice de interes local, în condițiile legii; vânzarea, concesiunea sau închirierea bunurilor proprietate privată a comunei, orașului sau municipiului, după caz, în condițiile legii; avizarea sau aprobarea, în condițiile legii, a documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism ale localităților;

- gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni; asigurarea cadrului necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind: educația; serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială; furnizarea serviciilor pentru sănătate; cultură; tineret; sportul; ordine publică; situații de urgență; protecția și refacerea mediului înconjurător; dezvoltarea urbană; evidența persoanelor; starea podurilor și drumurilor publice; serviciilor comunitare de utilitate publică: alimentare cu apă, gaz natural, canalizare, salubritate, energie termică, iluminat public și transport public local, asigurarea resurselor naturale de pe raza unității administrativ teritoriale; alte servicii publice stabilite prin lege; acordarea unor sporuri și altor facilități, potrivit legii, personalului sanitar și didactic; sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase; solicitarea unor informații și rapoarte de la primar, viceprimar și de la șefii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local; aprobarea construirii locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa;

Consiliul județean este compus din consilieri aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de Legea nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, modificată și completată.

Consiliul județean, ca autoritate deliberativă a administrației publice locale constituită la nivel județean, îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes județean și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes județean; hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice și societăți comerciale de interes județean, precum și reorganizarea regiilor autonome de interes județean, în condițiile legii;

- dezvoltarea economico-socială a județului prin aprobarea bugetului propriu al județului, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar; contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare în numele județului, în condițiile legii; adoptarea de strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului; aprobarea și urmărirea, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale și orașenești

interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora; stabilirea proiectelor de organizare și amenajare a teritoriului județului, precum și de dezvoltare urbanistică generală a acestuia și a unităților administrativ-teritoriale componente; aprobarea documentațiilor tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes județean;

- gestionarea serviciilor publice din subordine prin asigurarea cadrului necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind: educația; serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială; sănătatea; cultura; tineretul; sportul; ordinea publică; situațiile de urgență; protecția și refacerea mediului înconjurător; evidența persoanelor; podurile și drumurile publice; serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean, precum și alimentarea cu gaz metan;

- cooperarea interinstituțională prin cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean; cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară ori din străinătate.

Autoritățile executive ale administrației publice locale

Primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică și asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local; dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii. Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa, primarul beneficiază de un aparat de specialitate, pe care îl conduce. Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale, în condițiile legii. Compartimentele funcționale ale acestuia sunt încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil, atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului;

Exercitarea acestor atribuții de către primar se face nu în calitatea sa de autoritate locală autonomă, ci în calitate de reprezentant al statului în comuna sau în orașul în care a fost ales; în consecință, asupra acestor atribuții Ministerul

Administrației și Internelor exercită prin intermediul Prefectului un control ierarhic, nu unul de tutelă administrativă.

În aceasta calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate;

- prezintă consiliului local, în primul trimestru, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale; prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informații; elaborează proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

- coordonează realizarea serviciilor publice de interes local, prestate prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local; ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență; asigură inventarierea, evidenței statistice, inspecției și controlului efectuării serviciilor publice de interes local prevăzute la art. 38 alin. (6) lit. a)-d) din Legea nr.215/2001, actualizată în 2013 a administrației publice locale republicată, modificată și completată, precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale; numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local; asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora; emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative; asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

Președintele consiliului județean reprezintă județul în relațiile cu celelalte autorități publice, cu persoanele fizice și juridice române și străine, precum și în justiție și răspunde în fața alegătorilor de buna funcționare a administrației publice județene, precum și de buna funcționare a aparatului de specialitate al consiliului județean, pe care îl conduce.

Președintele consiliului județean îndeplinește, în condițiile legii, următoarele categorii principale de atribuții:

- răspunde de buna funcționare a aparatului de specialitate al consiliului județean, a instituțiilor și serviciilor publice de interes județean și a societăților

comerciale și regiilor autonome de interes județean; întocmește și supune spre aprobare consiliului județean regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, organigrama, statul de funcții și regulamentul de organizare și funcționare a aparatului de specialitate, precum și ale instituțiilor și serviciilor publice de interes județean și ale societăților comerciale și regiilor autonome de interes județean;

- exercită funcția de ordonator principal de credite; întocmește proiectul bugetului județului și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului județean, în condițiile și la termenele prevăzute de lege; urmărește modul de realizare a veniturilor bugetare și propune consiliului județean adoptarea măsurilor necesare pentru încasarea acestora la termen; inițiază, cu aprobarea consiliului județean, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emisiuni de titluri de valoare în numele județului;

- îndrumă metodologic, prin aparatul de specialitate al consiliului județean, activitățile de stare civilă și autoritate tutelară desfășurate în comune și orașe; poate acorda, fără plată, prin aparatul de specialitate al consiliului județean, sprijin, asistență tehnică, juridică și de orice alta natură consiliilor locale sau primarilor, la cererea expresă a acestora.

- coordonează realizarea serviciilor publice și de utilitate publică de interes județean prestate prin intermediul aparatului de specialitate al consiliului județean sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes județean; ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 104 alin. (5) lit. a)-d) din Legea nr.215/2001, actualizată în 2013 a administrației publice locale republicată, modificată și completată; ia măsuri pentru evidența, statistică, inspecția și controlul efectuării serviciilor publice și de utilitate publică de interes județean, prevăzute la art. 104 alin. (5) lit. a)-d) din Legea nr.215/2001, actualizată în 2013 a administrației publice locale republicată, modificată și completată, precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al județului; emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege sau prin hotărâre a consiliului județean; coordonează și controlează organismele prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes județean înființate de consiliul județean și subordonate acestuia; coordonează și controlează realizarea activităților de investiții și reabilitare a infrastructurii județene.

Actele președintelui consiliului județean, emise în exercitarea atribuțiilor sale sunt dispozițiile cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii numai după ce sunt aduse la cunoștința publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate, după caz.

BIBLIOGRAFIE

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale republicată, publicată în — Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare.
- Strategia națională de apărare a țării 2015-2019.
- AUBY Jean - Marie, AUBY Jean - Bernard, *Institutions administratives*, 7e edition, Editions Dalloz, 1996.
- DACIAN Dragoș, RANTA Ana, *Elemente de drept administrativ*, București, Editura Universitară, Suport de curs an universitar 2011/2012.
- IORGOVAN Antonie, *Tratat de drept administrativ*, București, Editura All Beck, 2002.
- MANDA Corneliu, *Drept administrativ, Tratat elementar*, ediția a IV-a, București, Editura Lumina Lex, 2007.
- PRISĂCARU Valentin, *Tratat de drept administrativ român*, București, Editura All Beck, 1996.
- www.presidency.ro/static/Strategia%20Nationala%20de%20Aparare%20a%20Tarii.pdf

